

GREENPEACE

SAYI #119
greenpeace.org.tr

GREENPEACE
AİLESİ İÇİN
BÜYÜK KAYIP

Carolina! Seni çok özleyeceğiz...

İçindekiler

Dünya kömürü terk ediyor

Çin'den ABD'ye, Hindistan'dan İngiltere'ye dünya kömürden vazgeçiyor. CoalSwarm ile birlikte hazırladığımız rapor tüm dünyanın hızla kömürlü termik santrallerden uzaklaştığını gösteriyor.

Denizlerimizi plastiğe boğma

Sokaklar, çöpler, kumsallar, denizler; her yer plastiğe boğulmuş durumda. Üstelik bunların çoğu tek kullanımlık plastikler. Son yarım yüzyılda plastik kullanımı 20 kat arttı.

Dev markalara çağrı: Tek kullanımlık plastik üretiminden vazgeçin!

Dev bir ejderha, Malta'da "Okyanusumuz 2017" zirvesinin düzenlendiği binanın önünde bulunan havuza tek kullanımlık plastik şişeleri püskürttü.

İtalya kömürü terk ediyor!

Greenpeace İtalya'nın 10 yıl boyunca yorulmak nedir bilmeden sürdürdüğü kampanyanın ardından büyük bir zafer geldi. İtalya Ekonomi Bakanı, İtalya'nın 2025 yılına kadar kömürü aşamalı olarak terk edeceğini açıkladı.

Greenpeace ailesi için büyük kayıp

Greenpeace İskandinavya ofisimizde çalışan sevgili arkadaşımız Carolina Nyberg-Steiser'i Amazon'da meydana gelen trajik bir kazayla kaybettiğimizi duyurmaktan büyük bir üzüntü duyuyoruz.

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz Basım ve Tanıtım Hizmetleri Ltd. Şti. adına Ece Ünver

Genel Yayın Merkezi

Asmalı Mescit Mh. Kallavi Sk. No: 1 Kat: 5 Beyoğlu / İstanbul
Tel: +90 212 292 76 19
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Ece Ünver

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Gökhan Çevik

Editör

Burcu Ünal

Baskı

Printworld Matbaa San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

Jargon İstanbul

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

Christian Åslund / Greenpeace

GREENPEACE

www.greenpeace.org.tr

© Nicolas Chauveau / Greenpeace

Nükleer santralde havai fişek!

Greenpeace Fransa eylemcileri, nükleer santrallerin kötü niyetli saldırılara karşı ne kadar savunmasız olduğunu göstermek için Fransa'da Cattenom nükleer santralının sınırından geçerek içeride havai fişek patlattı.

Dünya kömürü terk ediyor

Çin'den ABD'ye, Hindistan'dan İngiltere'ye dünya kömürden vazgeçiyor. CoalSwarm ile birlikte hazırladığımız rapor tüm dünyanın hızla kömürlü termik santrallerden uzaklaştığını gözler önüne seriyor.

Araştırmaya göre 2010'dan bugüne kömürlü termik santral işleten ya da inşa eden 1675 şirketin 4'te 1'i sektörden çekildi. Bir başka deyişle 370 kömürlü termik santral (Türkiye'nin ihtiyacı olan enerjinin yaklaşık 6 katı) emekliye ayrıldı ya da projeler hiç hayata geçirilmedi. Aynı araştırmaya göre tüm dünyada 23 ülke, eyalet ve şehir enerjide kömürden aşamalı olarak çıkmaya başladı ya da 2030'a gelindiğinde tamamen kömürden kurtulmalarını sağlayacak eylem planlarını hazırladı. 2014'ten bugüne kademeli olarak enerji üretiminde kömürden vazgeçen ülke, eyalet ya da şehir sayısı 6... 17 ülke ya da şehir de 2030'a kadar kömürden kademeli olarak çıkışın planını hazırladı.

G7 ülkelerinden 3'ü, İngiltere, Kanada ve Fransa ile 6 Avrupa Birliği ülkesi enerji üretiminde kömürden kademeli olarak vazgeçme kararı aldı. Hindistan ve Çin'in ardından dünyanın en fazla kömürlü termik santral inşa eden üçüncü ülkesi Endonezya da artık yeni kömür projesine başlamayacağını açıkladı. Hindistan ve Çin de artan hava kirliliği ve kömürden üretilen enerjiden faydalanma oranlarındaki düşüş nedeniyle kömürlü termik santral planlarını görünür şekilde azaltmaya başladı.

<https://imza.greenpeace.org/olmazbeya>

Amerikan Başkanı Donald Trump'ın kömür endüstrisini canlandırma söylemlerine karşın, ABD 2016'da olduğu gibi 2017'de de hızla kömürden çıkmaya devam etti. Ülkede 54 santral kapatıldı. Bu, İspanya'nın tüm kömürlü termik santrallerinin üretim kapasitesine eşit...

Türkiye, bir an önce kömürden çıkış konusunda adım atmalı ve çok zengin yenilenebilir enerji potansiyeline yönelmeli. Türkiye ihtiyacı olan enerjinin tamamını güneşten elde edebilecek potansiyele sahip. Bu potansiyelini sadece YEKA ihaleleriyle değil, vatandaşların çatılarında üretecekleri güneş enerjisi olarak da değerlendirmeli.

Yapılması gereken bir taraftan kömür sektörüne verilen devlet teşviklerinin, diğer taraftan da yenilenebilir enerji sistemlerinin önündeki bürokratik engellerin kaldırılmasıdır. Eğer gerekli adımlar atılırsa, Türkiye enerji dönüşümünde öncü bir ülke olarak tüm dünyaya örnek olabilir.

Denizlerimizi plastiğe boğma

Sokaklar, çöpler, kumsallar, denizler; her yer plastiğe boğulmuş durumda. Üstelik bunların çoğu tek kullanımlık plastikler.

Son yarım yüzyılda plastik kullanımı 20 kat arttı. Önümüzdeki yıllarda da bunun iki katına çıkacağı tahmin ediliyor. Sadece beş dakika kullanıp attığımız plastik şişeler, plastik torbalar yüzlerce yıl doğada kalıyor. Üstelik bu plastiklerin karada başlayan yolculuğu mutlaka denizde son buluyor.

© Will Rose / Greenpeace

© Will Rose / Greenpeace

Denizlere karışan plastiklerin sadece 5'te 1'ini denizde kazara kaybolan materyaller, endüstriyel kayıplar ya da yasa dışı çöp boşaltma faaliyetleri oluşturuyor. Denizlere karışan plastiklerin geri kalan yüzde 80'i karadan geliyor.

Araştırmalar, büyük plastik parçalarının deniz yaşamını boğduğunu gösteriyor. Deniz kuşlarının yüzde 90'ının, deniz kaplumbağalarının 3'te 1'inin midesinde plastik var. Birleşmiş Milletler Çevre Programı, yüzbinlerce de-

niz canlısının her yıl plastik kirliliği nedeniyle öldüğünü vurguluyor. Bu büyük plastik parçaları mikroplastiklere bölünerek deniz canlılarının besin zincirine karışıyor. Hatta deniz mahsülleri aracılığıyla tabaklarımıza kadar geliyor.

Bilim insanlarına göre her yıl denizlerimize yaklaşık 12 milyon ton plastik giriyor, bu her dakika bir kamyon dolusu plastik demek.

Peki çözüm nerede, sorumluluk kimde?

Plastik ayak izini azaltmak için hem bireylerin hem şirketlerin hem de hükümetlerin üstüne düşen sorumlulukları yerine getirmesi gerekiyor. Ama denizlere karışan ve çoğu tek kullanımlık olan plastiklerin oranı inanılmaz bir boyutta. Bu yüzden de sorunu kaynağında çözmek gerekiyor. Yapılan araştırmalar sahilde ve deniz yüzeyinde bulunan plastikler içinde şişelerin başı çektiğini gösteriyor. Bu yüzden şirketlerin tek kullanımlık plastik üretimini aşamalı olarak durdurması şart!

Greenpeace'in yakın zamanda dünyanın en büyük meşrubat içecek şirketleri üzerine yazdığı rapora göre, plastik ambalaj hacmini açıklamayan tek şirket Coca-Cola. Tüm büyük rakipleri kendi verilerini açıklamış olmasına karşın Coca-Cola, bunun "ticari açıdan hassas bir bilgi" olduğunda ısrarcı.

Coca-Cola'nın önceki verileri baz alınarak yapılan tahmini araştırmaya göre;

Coca-Cola, her yıl 110 milyarın üstünde tek kullanımlık plastik şişe üretiyor. Bu, saniyede 3400 plastik şişe demek.

Üstelik Coca-Cola, ürettiği tek kullanımlık plastik şişe sayısını düşürmek yerine, daha fazla plastik üretimine yatırım yapıyor. Siz bu yazıyı okurken, Coca-Cola 50 bin tek kullanımlık plastik şişe daha üretmiş olacak.

Biz de Greenpeace olarak "Plastiğe Boğma" kampanyası ile dünyadaki en büyük meşrubat içecek markası Coca-Cola'dan taleplerimizi kabul ederek plastik ayak izini azaltıp, denizlerin plastiğe boğulmasını durduracak adımların atılmasında diğer markalara öncülük etmesini istiyoruz. Çünkü Coca-Cola bunu yapabilecek ve dönüşümü başlatabilecek güce sahip.

Coca-Cola, geçmişte, iklim değişikliğinin çok büyük faktörü olan florlanmış gazları soğutma ünitelerinden kaldırmak için meşrubat sektörü ve küresel tedarik zincirindeki etkisini kullandı. Aynısını yine yapabilir.

Bu doğrultuda Coca-Cola, tek kullanımlık plastik üretimini azaltmalı, yeniden kullanılabilir ambalajı öncelik haline getirmeli ve yeniden kullanıma dayalı dağıtım sistemleri geliştirmeli. Denizlerimiz daha fazla plastiği kaldıracak durumda değil.

<https://imza.greenpeace.org/plastigebogma>

Dev markalara çağrı: Tek kullanımlık plastik üretiminden vazgeçin!

Dev bir ejderha, Malta'da "Okyanusumuz 2017" zirvesinin düzenlendiği binanın önünde bulunan havuza tek kullanımlık plastik şişeleri püskürttü.

Greenpeace'in Malta'da düzenlediği eylemde senede milyonlarca tek kullanımlık plastik şişe üreten Coca-Cola, PepsiCo, Nestlé, Unilever, Protector&Gamble gibi dünyanın önde gelen markaları, dev ejderha ile sembolize edildi. "Plastikten Kurtul" hareketi kapsamında düzenlenen eylemde Greenpeace, söz konusu markalara tek kullanımlık plastik üretimini sonlandırmaları çağrısında bulunurken, karar vericilerden de bu konuda yaptırım uygulayacak kanunları yürürlüğe sokmalarını istedi.

Dünyanın farklı ülkelerinden hükümetlerin, sivil toplum kuruluşlarının, bilim, finans ve iş dünyasının önde gelenlerinin katıldığı "Okyanusumuz 2017" konferansı okyanusların korunması amacıyla düzenleniyor. Konferansın bu seneki konusu ise deniz kirliliği. Her yıl büyük kısmını tek kullanımlık paketleme ürünlerinin oluşturduğu 12 milyon ton plastik denizlere atılıyor. Bu devasa kirliliğin önüne geçmek için de ana rol dünyanın önde gelen tek kullanımlık plastik üreticisi markalara düşüyor.

Dahil olduğumuz "Plastikten Kurtul" (Break Free From Plastic) hareketi tüm dünyada plajlarda ve denizlerde kirliliğe neden olan plastik atıkları markalarına göre ayırıştırarak topluyor. Filipinler'den Hırvatistan'a, İspanya'dan Hollanda'ya uzanan temizlik çalışmaları ile hangi markaların denizlerde en fazla plastik kirliliğine neden olduğu tespit edilmeye çalışılıyor. Yapılan ilk çalışmalar sonucunda Coca-Cola, PepsiCo, Nestlé, Colgate-Palmolive, Unilever ve Protector&Gamble'ın denizlerimizin kirlenmesine neden olan tek kullanımlık plastik üretiminde başı çektikleri ortaya çıktı.

Tek kullanımlık plastik üretmek ve kullanmak okyanuslarımızı günden güne enkaz haline getiriyor. Bunun için tek çözüm mevcut uygulamanın durdurulması ve alternatif dağıtım modellerinin geliştirilmesi... Gerek hükümetler, gerek şirketler aşamalı olarak tek kullanımlık plastik üretiminden vazgeçmeli ve bunun için bir an önce harekete geçmeli!

Giuseppe Onufrio / Greenpeace İtalya

İtalya kömürü terk ediyor!

Her şey 2006 yılının Aralık ayında başladı. Kuzey Adriyatik'teki Porto Tolle termoelektrik santralinde sisli bir gündü. İtalyan enerji şirketi Enel bu santrali yeni bir kömür santraline dönüştürmek istiyordu. İtalya, İngiltere, Polonya ve Almanya'dan 35 aktivist bu gidişata "dur" demek için üç gün boyunca santrali işgal ettiler. Bu, kömür kampanyamızın başlangıç noktası oldu. Kuzeydeki Genoa'dan güneydeki Brindisi'ye kadar, İtalya çapında binlerce insan kömür santrallerine karşı harekete geçti.

10 yıl boyunca yorulmak nedir bilmeden sürdürdüğümüz kampanyanın ardından, 24 Ekim'de büyük bir zafer elde ettik. Ekonomi Bakanı, İtalya'nın 2025 yılına kadar kömürü aşamalı olarak terk edeceğini açıkladı. Bu gerçekten büyük bir zafer. Önerilen enerji stratejisi hala istenen düzeyde değil (fazlasıyla doğal gaz dayalı), ama önümüzdeki yol çok açık. Geleceğin yüzü yenilenebilir enerjiye dönük.

Bu zaferin ardında insan gücünün yarattığı aktivizm var! Şiddetsiz doğrudan eylemlerin işe yaradığını bir kez daha kanıtlamış olduk. Şimdi yeni bir dönem başlıyor ve siz de bunun bir parçasısınız.

© Alessandro Vasari / Greenpeace

© Jens Loewe / Greenpeace

© Naomi Harris / Greenpeace

Greenpeace ailesi için büyük kayıp

Greenpeace İskandinavya ofisimizde çalışan sevgili arkadaşımız **Carolina Nyberg-Steiser**'i Amazon'da meydana gelen trajik bir kazayla kaybettiğimizi duyurmaktan büyük bir üzüntü duyuyoruz.

Carolina, küçük bir amfibik uçakla Manaus şehri yakınlarındaki Rio Negro nehrine iniş yaparken kaza geçirdi. Ölüm sebebiyle ilgili teyit edilmiş bir bilgi yok. Şimdilik sadece uçağın Manaus zaman dilimine göre 17 Ekim Salı günü sabah 10.50 sularında kaza yaptığını biliyoruz. Carolina, çalıştığı alanda çok başarılı ve saygı du-

yulan bir insandı. Amazon kampanyasıyla ilgili gerçekleştirebilecek yeni fikirleri görüşmek için Greenpeace Brezilya ofisine gitmek üzere yola çıkmıştı. Ormanın güzelliğini ilk elden görmek için salı sabahı bölgede uçuş yapıyordu. Pilot dahil olmak üzere uçaktaki diğer 4 kişi hafif yaralarla kurtuldu.

Carolina'nın ailesine ve tüm sevenlerine baş sağlığı diliyoruz. Onu çok özleyeceğiz.

KUZEY KUTBU'NU KURTAR!

Hemen şimdi “İmza” yaz, 2322’ye
gönder. Kuzey Kutbu için imza
kampanyamıza katıl!

Kuzey Kutbu petrol araması, sismik patlamalar, endüstriyel balıkçılık ve iklim değişikliği gibi tehditlerle karşı karşıya. Gezegenimizin buzdolabı dünyanın geri kalanından iki kat hızla ısınıyor. Harcayacak zamanımız yok. Kuzey Kutbu’nun küresel koruma alanı ilan edilmesi için mücadeleye devam etmemiz gerekiyor.

Kampanyaya katılım SMS bedeli Avea, Turkcell ve Vodafone için SMS başına KDV ve ÖİV dahil 0,65 TL'dir. Operatörler kısa mesaj birim fiyatlarında meydana gelecek değişiklikleri aboneye yansıtma hakkını saklı tutar. Dergi aboneliği hakkında bilgi vermek için destekçi ilişkileri ekibimiz sizi en kısa zamanda arayacaktır.

GREENPEACE